

IV. Historie pedagogické diagnostiky

Pedagogická diagnostika má v českých zemích dlouholetou tradici, sahající až do období **J. A. Komenského**.

Informatorium školy mateřské – zamýšlí se nad vhodností nástupu dítěte do školy.

Didaktika velká a Didaktika analytická – J.A.Komenský hodnotí u žáků v učení výkony, píli, morální vlastnosti a zbožnost. Jeho princip individuálního přístupu je teoretickým zdůvodněním nezbytnosti poznání žákovy osobnosti.

J. J. Rousseau, J.J. Pestalozzi – názory o rozdílnosti povah a nadání – přirozený vývoj...

Konec 19. a počátek 20. století – diskuse a práce o pozorování, hodnocení a kontrole – O. Kádner, G. Lindner, O. Chlup, V. Příhoda.

Termín pedagogická diagnostika poprvé použil v roce 1910 H. Spicer v díle Die Pädagogische Pathologie oder die lehre fon dem Fehler der Kinder (Kompolt, 2003)¹

Rozvoj pedagogické diagnostiky v Československu začíná po první světové válce. Objevují se články, které polemizují o hodnocení dítěte a školském měření. Hovoří se o zkoušce jako o měření jednostranném, které omezeně zkoumá duševní kvality žáka. Upozornění se týkají osobní situace žáka a učitele, jejich momentální nálady, vzájemných sympatií a jiných faktorů. (Swierkoszová, 2004)²

V. Příhoda – položil základy kvantitativních metod hodnocení – Psychologie a hygiena zkoušky, Pedotechnika. Založena pod jeho vedením Edice testů pro pedagogická měření. Testy vydává Bakulův ústav.

Rozvoj pedagogické diagnostiky v **60. letech** v souvislosti se změnami ve školském systému a s rozvojem pedagogického poradenství.

P. Vajcík spatřuje význam pedagogické diagnostiky nejen v oblasti praxe, ale rovněž vědy. Podle něj má PD exaktně poznávat, správně analyzovat, měnit pedagogické působení a podle konkrétních podmínek formovat žákovu osobnost.

V Bratislavě založen podnik na vydávání testů: Psychodiagnostické a didaktické testy.

Řada autorů se zabývá hodnocením výsledků žáků a příčinami neprospěchu (Cipro, Váňa, Velikanič). Historický nástin vývoje metod pedagogické

¹ KOMPOLT, P. Paradoxy diagnostikocvania výchovných problémov v škole. In *Pedagogická diagnostika 2003. Výchovně zanedbané dítě. Sborník referátů z konference s mezinárodní účastí*. Ostrava: OU, 2003.

² SWIERKOSZOVÁ, J. Pedagogická diagnostika dětského vývoje pro učitele primárního vzdělávání. Ostrava: OU, 2004. s. 8.

diagnostiky publikuje Michalička (1970). Výsledkem dlouhodobé práce je publikace Maydlové.

Od **70. let** se rozvíjí speciálně pedagogická diagnostika (Kábele, Sovák, Žlab, Swierkoszová). Hodnocením vzdělávacích výsledků žáků se zabývají Cipro, Velikanič, Kopáč). Matějček v práci Vývojové poruchy čtení nastoluje problematiku diagnostiky čtení, psaní, pravopisu a počítání.

V **80. letech** se s pojem pedagogická diagnostika setkáváme u Chráska, Hrabala, Mojžíška. Mojžíšek jako první autor zveřejnil potřebu pedagogické diagnostiky v oblasti výchovného poradenství a v praxi pedagogicko psychologických poraden. Hovoří o diagnostice poradenské.

Přelom století: vzniká požadavek kladený na učitele, schopnost zjišťovat, rozpoznávat, klasifikovat, charakterizovat, hodnotit úroveň dítěte a skupiny a to vlivem pedagogického působení a zjistit podmínky tohoto působení.

1992 P. Dittrich Pedagogicko-psychologická diagnostika

O. Zelinková - SVP

V. Pokorná - SVP

P. Gavora

M. Vítková-diagnostika v MŠ

P. Kompolt

M. Kurelová

V. Spilková

J. Novák dyskalkulie